

E.

Udenlandske Universiteter og Skoler.

1. England.

Ved de engelske Universiteter bruges ligesom ved de tyske endel saadanne Ord og Talemaader som ere det academiske Liv aldeles egne, og uden for denne Kreds slet ikke ere bekjendte eller forstaaes. Over slige Studentertalemaader ved Universitetet i Cambridge er i Aaret 1805 udkommet et eget Lexicon under Titel: *Gradus ad Cantabrigiam; or a Dictionary of Terms academical and colloquial, or cant, which are used at the University of Cambridge. With a Variety of curious and entertaining Illustrations.* 12mo. pp. 139. Nogle Prover deraf ere følgende:

To cut; at see en gammel Ven i Ansigtet, og lade som man ikke fiender ham; dette er en Cut-Direct — at see ethvert andet Sted hen uden paa ham; dette er en Cut-Modest eller en Cut-Indirect —

at glemme Navne med god Maneer, f. Ex. istedet for Tom, Dick, Harry etc. at falde en gammel Ven "Sir,, eller "Master,,; dette er en Cut-Courteous —

at dreie om i en Gade, smutte ind i et Huus eller giøre enhver Ting for at undgaae den Uleilighed at møde Nogen; dette er en Cut. Circumbendibus —

To sport; et Ord helliget Folk af Tone. . Alt hvad de giøre, er ikke andet end sporting; den eene sports en splinterny Spadserestof; den anden sports sin Hat ved hei Middag, sports sin Hund, sports en Ægrotant, sports en ny Kiøle; selv at slaae Bindverne ind om Natten hos en fredelig Collega, er sporting —

(af Monthly Review 1805. Vol. XLVI p. 20 22q.).

2. F r a n k e r i g.

Med et keiserligt Decret, dateret Dresden d. 29 Aug. 1813, oprettes, for Besermundingernes, Elbmundingernes, Overens, Offens og Lippe De-

partementerne to Academier, af hvilke det første faaer sit Sæde i Bremen, det andet i Münster. Efter samme Decret skal i Münster være et Facultet i den catholske og i Bremen et i den protestantiske Theologie. De under Navnene Ridderacademie, Johanneum og St. Michelskole bekiendte Stiftelser i Lüneburg foreenes til et Lyceum. Johanneum i Hamborg og Catharineskolen i Lybek organiseres paa Fod af Lycées d'externes. Det saakaldte Gymnasium illustre og den latinske Skole i Lingen foreenes til et Collège. Gymnasiet i Hamborg vedbliver med Titel af Collège.

(af offentl. Blade).

3. Kongeriget Westphalen.

Göttingen.

Hs. Majestæt, var allernaadigste Konge, havde for længe siden bestemt sin Buste for vor ny store Bibliotheksal. Forfærdiget af Hr. Prof. Kuhl i Cassel af Carrarisk Marmor, blev den af ham selv opstillet. Den 26 Jun. forsamlede Professorerne tilligemed Byens civile og militære Auctoriteter sig i den nederste Bibliotheksal. Ved Hs. Majestæts Buste var nedlagt et af Professor Eloquentiæ Hr. Mitscherlich forfattet Digt (Pietas Academiae

Göttingensis in dedicanda Hieronymi Napoleonis, Augustissimi Westphaliæ Regis, sacra imagine exhibita). Efterat Prorector Prof. Himly her havde holdt en kort Tale, begav hele Forsamlingen sig op i det store Auditorium, hvor Prof. Mitscherlich forsøgte i en latinsk Tale at tolke Universitetets Taknemmelighed. Busten er opstillet i den historiske Sal, og foran den udbrede sig de Bøger, som handle om Tydsklands Historie; et lykkeligt Varsel, som p. t. Prorector ei heller i sin Tale lod uberørt.

(Gött. gel. Anz. 1813 111 St.).

Halle.

Saa vel Universitetets physiske, mathematiske Apparat som dets Bibliothek er betydeligen bleven forøget ved Tilsendelser fra Helmstädt.

(af Hall. allg. Lit. Zeit. 1812 No. 281).

Med et Kongeligt Decret af 16 Jul. 1813 er det herværende Universitet aldeles ophævet.

(af offentlige Blade).

4. P r e u s s e n.

Efter en under 25 Jun. 1812 igiennem Departementet for Cultus og den offentlige Opdra-

gelse i Ministeriet for det Indre udfærdiget! Instruktion skal umodne Ynglinges Afgang til Universitetet ligesom hidtil ikke være ubetinget forbudt, men Bedkommendes frie Valg i denne Henseende forblive uindskrænket, ifkun at ved hensigtsmæssige Prøvelser og Vidnesbyrd de Afgaaendes Beskaffenhed bliver Forældre og Formyndere bekendt. Denne Examen kaldes Abiturient-Prøvelse, efter hvis Udfald Individuerne tildeles Dimissions-Testimonier i tre Gradationer, nemlig ubetinget Duelighed, betinget Duelighed og Uduelighed. Directionen paaligger det imidlertid at formane de Umodne til, ikke at overile sig med at gaae til Universitetet.

(af Henrich Schulcalender. Erst. Jahrgang S. 43 ff).

Til de Berlinske Skoler slutter sig en Anstalt, som i Aaret 1810 dannede sig under daværende Lærer i det Berlinske Gymnasium, F. L. Jahn, og har til Hiemed, at udvikle og befordre legemlig Kraft og Smidighed ved gymnastiske Øvelser. Deeltagerens Forsamlingsplads er en rummelig Plads, som nu fører Navn af Turnplatz, og deres Antal beløb sig til 500, fra det 6te Aar af, uden Forskiel paa Stand, i ligedan Beflødning. Enhver betaler aarlig 14 Groschen. Øvelserne foretages tre Gange ugentlig, Onsdag, Lørdag og Søndag, og bestaae i at voltigere, klavre, kaste med Land-

ser, løbe, brydes ic. Midt paa Turnpladsen befinder sig en Løvhytte til der at giemme de aflagte Klæder; ogsaa sees der en Table, hvorpaa Dagens Ordre staaer skrevet.

(Sammeft. S. 76 ff.)

Dette Hæfte var endnu under Trykken, da det politiske Baand løstes, som i mere end 400 Aar havde foreeniget Norges og Danmarks Riger. Som en Følge af denne Begivenhed ophøre med Aaret 1813, og da med nærværende Hæfte, de Efterretninger om Universitetet og de lærde Skoler i Norge, som hidtil af indenlandske officielle Kilder meddelees i disse Annaler.

Udgiv. behøver ikke at sige, med hvilke Følelser han anmelder denne Forandring. De ere saa tilgivelige som naturlige hos ham, hvis offentlige Stilling giennem en Række af Aar satte ham i det noieste Forhold til saa mange ædle Mænd og saa mange brave Unglinge i og fra Norge. Mindet om hine og disse *), vil aldrig ud-

*) Blandt de mange agtværdige og haabefulde unge norske Studerende, som Udg. i sin academiske Stilling har haft Leilighed til at lære nærmere at kende, skulle Nævnene: Angel, Arens, Arup, Wischoua, Gader, Bjørnstad, Cappelen, Cornisch, Hansen, Hansteen, Holst, Jesen, Kjeser, Lassen, Matthiesen, Mossfeld, Møller, Nilson, Olsen, Ottesen, Petersen, Rasch, Riis, Rne, Røder, Schyds, Sievers, Simonsen, Stenersen, Sørensen, Landberg, Thesen, Wahl o. a. stedse være ham i Hær Erindring.

flottes af hans Hierte, og maaskee tør han selv haabe,
 at hans Medvirkning, efter Evne og Omstændigheder,
 til at fremme det lærde-Underviisningsvæsens Larv i
 Norge, og hans lige Bestræbelse for i sin Egenkab som
 academisk Lærer at være de unge norske Studerende,
 der vandt hans Agtelse og Siærlighed, til saa megen
 Gavn og Tjeneste, som han formaaede, vil med Vel-
 villie blive erindret. Det Gavn for Norges offentlige
 Underviisningsvæsen og for dets studerende Ungdom,
 hvortil Udg. nu ei længere har nogen Veilighed til at
 medvirke, skal altid være Gienstand for hans oprigtigste
 Ønsker, og enhver Efterretning om de didstaaende Anstal-
 ters heldige Fremme stedse møde hans levende Deeltagelse.

